

Dnr KS 2021/222

§ 105 Revisionsberättelse för 2020 och ansvarsfrihet för Södertörns överförmyndarnämnd

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2021-04-12 § 61 beslut om revisionsberättelse avseende år 2020 och ansvarsfrihet för Södertörns överförmyndarnämnd. Då felaktigheter upptäcktes i årsredovisningen har dessa korrigerats och revisionen har inkommit med en uppdaterad granskningsrapport. Med anledning av detta behöver kommunfullmäktige fatta ett nytt beslut om revisionsberättelse och ansvarsfrihet för nämnden.

I revisionsberättelsen för 2020 har revisorerna den 28 april 2021 tillstyrkt att ledamöterna i Södertörns överförmyndarnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2020 års förvaltning.

Förslag till beslut

1. Södertörns överförmyndarnämnd samt de enskilda förtroendevalda i Södertörns överförmyndarnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2020 års förvaltning.

Anmälan om jäv

Nonna Karnova (M) och Joachim Krylborn (KD) deltar inte i överläggning eller beslut på grund av jäv.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Södertörns överförmyndarnämnd samt de enskilda förtroendevalda i Södertörns överförmyndarnämnd beviljas ansvarsfrihet för 2020 års förvaltning.

Expedieras: Akt

För kännedom: Revisionen

Aktuellt organ

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder, inklusive de gemensamma nämnderna Södertörns överförmyndarnämnd och Södertörns upphandlingsnämnd, samt som utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisorerna granskar på uppdrag av kommunfullmäktige men är oberoende och genomför sin granskning självständigt med utgångspunkt från sin riskanalys.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionsbyrån EY har biträtt oss vid granskningen.

Årsredovisningen visar ett positivt ekonomiskt resultat och omfattar en tydlig utvärdering av gällande mål och uppdrag. Dock noteras att kommunen inte fastställt tydliga mål avseende god ekonomisk hushållning inför 2020. Kommunstyrelsen har därför utvärderat god ekonomisk hushållning delvis mot mål från år 2019. Detta bedömer vi vara en tydlig brist i årsredovisningen. Det lagstadgade balanskravet uppfylls och balanskravsavstämningen visar på ett positivt resultat.

Revisionen noterar att nämnderna sammantaget redovisar positiva resultatavvikelser mot budget. Dock redovisar Socialnämnden åter underskott, vilket är oroväckande. Även Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar återigen ett underskott. Revisionen ser mycket allvarligt på detta och understryker vikten av en tydlig och aktiv ekonomi- och verksamhetsstyrning för att nå en verksamhet i balans. Revisionen har för avsikt att särskilt följa utvecklingen nogsamt under år 2021.

Revisionen har under 2020 genomfört flera fördjupade granskningar där både starka sidor och brister i kommunens verksamheter har synliggjorts. Bland dessa vill vi särskilt lyfta fram den granskning av samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård som genomförts tillsammans med regionens revisorer. Av granskningen framgår vissa förbättringsområden men på övergripande nivå framgår det att äldreomsorgsnämndens verksamheter har ett efter förutsättningarna väl ordnat mottagande av invånare som behöver fortsatt stöd från kommunen efter sjukhusvistelse. Vi har också genomfört en granskning av arbetet med likvärdighet i grundskolan som visar att grund- och förskolekommitténs verksamheter har ett robust kvalitetsarbete som utvecklats ytterligare under 2020. Granskningen pekar dock på vissa behov av att se över modellen för resurstilldelning och tilläggsbelopp.

En mindre positiv bild har uppdragats genom vår granskning av inköp och direktupphandlingar. Granskningen visar på stora brister i den interna kontrollen inom alla granskade nämnder, gällande de inköp och upphandlingar som förvaltningarna genomför utan medverkan från Upphandling Södertörn. I granskningen framgår väsentliga brister i både styrning, kompetens, dokumentation och uppföljning. Revisionen kommer fortsatt att följa hanteringen av frågan och i detta även inkludera de nämnder som inte omfattats av den fördjupade granskningen.

Revisorerna har i sin årligen återkommande granskning av administrativ intern kontroll återigen påpekat de sedan många år kvarstående bristerna i intern kontroll avseende löneprocessen. Vi noterar att kommunstyrelsen har valt att uppmärksamma dessa iakttagelser i årsredovisningen och hyser förhoppningar om åtgärder under kommande år. Vidare har revisionen genomfört sin årliga uppföljning av granskningar som ligger två till tre år tillbaka i tiden. Vår bedömning är att kommunen i stor utsträckning har beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder. Dock noteras att det fortfarande pågår ett arbete med att åtgärda revisionens rekommendationer rörande tidigare granskning av korruptionsförebyggande arbete i kommunen. Revisionen kommer fortsatt att följa utvecklingen.

En annan återkommande fråga för revisionen har varit att följa utvecklingen kring de medialt och genom rättsprocesser uppmärksammade modulhusbostäder kommunen haft för avsikt att uppföra. Under året har brister uppdragats avseende kommunstyrelsens interna kontroll gällande hantering av hyresavtal. Revisionen har noterat att det pågår en intern utredning rörande hantering av hyresavtal och har för avsikt att följa upp denna under år 2021, för revisionell riskbedömning.

Revisionen har för avsikt att fortsatt följa dessa specifika ärenden, men även tillse kommunstyrelsens kontroll över andra former av verksamhetskritiska och monetärt väsentliga delegationsbeslut.

Revisionen har under året uppmärksammat kommunstyrelsens ägarstyrning av SRV. Revisionen är kritisk till att det saknas ägardirektiv och att styrningen av bolaget förefaller vara svag trots dess samhällskritiska värde.

Under året har vi noterat att kommunen bedriver ett projekt för att tydliggöra sin finansiella redovisning av exploateringsprojekt, vilket framgår av årsredovisningen. Detta för att fullt ut följa god redovisningssed. Vi ser positivt på detta och har för avsikt att nogsamt följa upp detta arbete i samband med granskningen av delårsbokslutet 2021.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram att vi under året har träffat samtliga nämndpresidier och i dessa samtal bland annat diskuterat varje nämnds hantering av covid-19 och de risker och utmaningar som respektive verksamhet ställts inför. Utifrån dessa samtal är vår bedömning att Haninge kommun under året har bedrivit ett tydligt, sammanhållet och strukturerat arbete för att minska de negativa effekterna av pandemin.

Med utgångspunkt från ovanstående iakttagelser och noteringar gör vi följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Haninge kommun har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna, i allt väsentligt är rättvisande. Dock med noteringen att det pågår ett arbete i kommunen för att följa god redovisningssed fullt ut.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ. Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade rapporter.

Haninge den 28 april 2021

Rolf Brehmer

Göran Eriksson

Wulf Schroeder

Ella Carlsson

Krister Selling

Per-Erik Åkerman

Mikael Gillersand

Tommy Larsson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser från bolag/förbund

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ELLA ZADROWSKA-CARLSSON

Revisor

Serienummer: 19480928xxxx

IP: 95.192.xxx.xxx

2021-04-29 05:19:41Z

GÖRAN ERIKSSON

Revisor

Serienummer: 19651005xxxx

IP: 195.67.xxx.xxx

2021-04-29 06:24:59Z

Rolf Vilhelm Brehmer

Revisor

Serienummer: 19430514xxxx

IP: 217.210.xxx.xxx

2021-04-29 07:27:03Z

Wulf Schroeder

Revisor

Serienummer: 19421009xxxx

IP: 217.213.xxx.xxx

2021-04-29 14:07:18Z

KRISTER SELLING

Revisor

Serienummer: 19440705xxxx

IP: 212.181.xxx.xxx

2021-04-30 09:16:46Z

TOMMY LARSSON

Revisor

Serienummer: 19451117xxxx

IP: 185.183.xxx.xxx

2021-05-02 08:27:28Z

Per-Erik Åkerman

Revisor

Serienummer: 19440505xxxx

IP: 217.215.xxx.xxx

2021-05-02 12:49:13Z

MIKAEL KENNETH GILLERSAND

Revisor

Serienummer: 19800215xxxx

IP: 194.16.xxx.xxx

2021-05-03 06:32:32Z

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är läst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

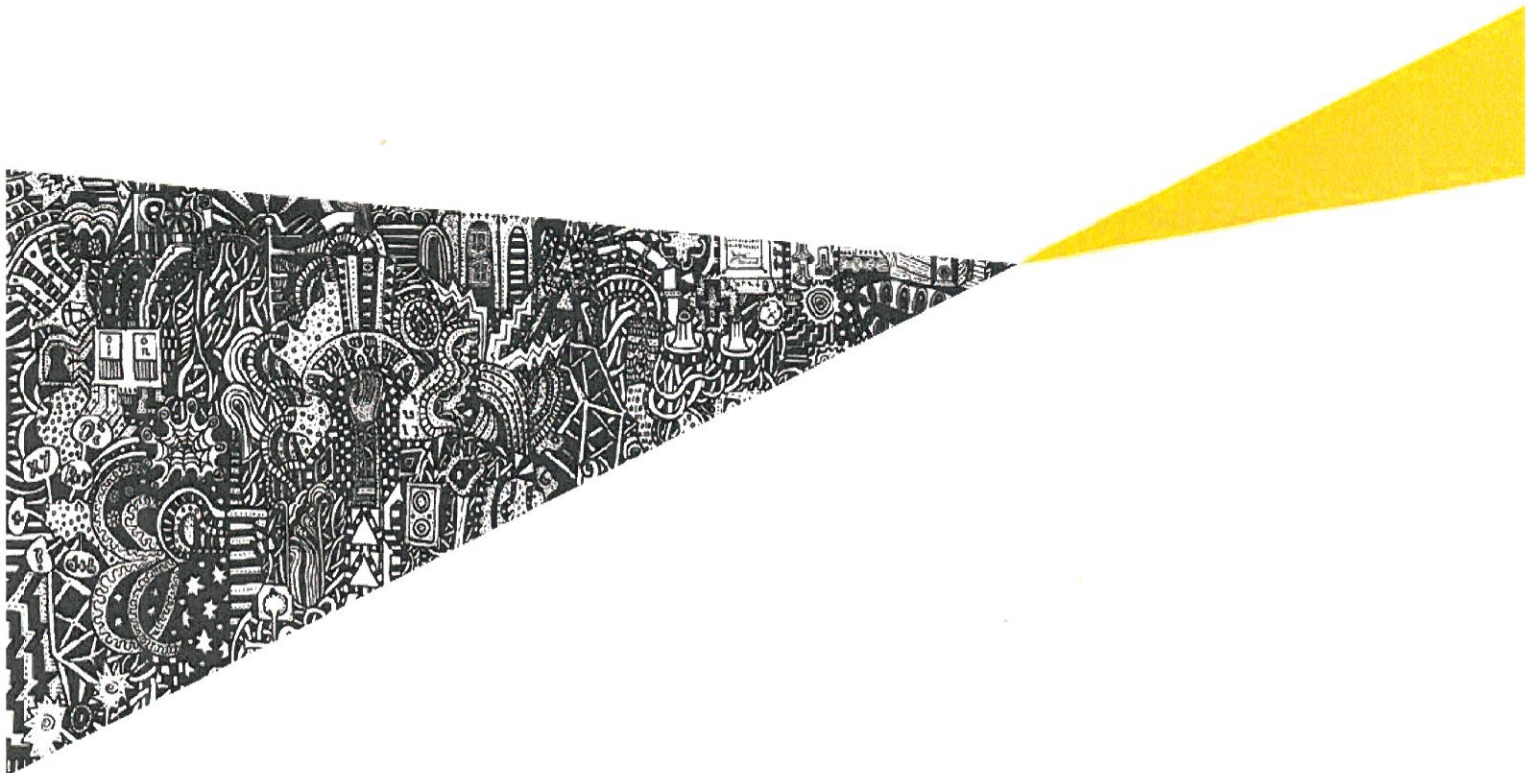
dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

Revisionsrapport/2020
Genomförd på uppdrag av revisorerna
Mars 2021

Södertörns överförmyndarnämnd

Granskning av årsbokslut 2020

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Syftet med granskningen.....	2
4. Granskningens omfattning.....	3
5. Kommentarer kring årsredovisningen.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6. Överförmyndarens finansiella resultat	4
6.1. Granskning av det ekonomiska utfallet	4
6.2. Intäkter.....	5
6.3. Kostnader.....	5
7. Övriga noteringar	5
8. Slutsats	5

1. Sammanfattning

Vi har granskat årsbokslutet per 31 december 2020 för Södertörns överförmyndarnämnd. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Vår uppfattning är att det finansiella utfallet för redovisade intäkter inte ger en rättvisande bild av verksamheten 2020 fullt ut. Dock utgör identifierade fel inte ett väsentligt fel i Haninge kommuns redovisade resultat för 2020.
- Nämndens förvaltningsberättelse bedöms ge en tillräcklig redovisning av resultatet.
- Nämnden presenterar ett överskott om 1 942 tkr avseende 2020, vilket kan jämföras med fjolårets överskott på 1 759 tkr.
- SÖN bedöms ha en tillräcklig måluppfyllelse rörande 2020.
- Det bör noteras att nämnden benämner sitt dokument rörande årsbokslutet som "årsredovisning". Dokumentet följer inte lagen om kommunal redovisning, varför dokumentet med fördel borde benämnas "årsbokslut".

2. Inledning

Den 1 januari 2011 inrättades en gemensam nämnd för Överförmyndarverksamheten inom Haninge kommun, Huddinge Kommun, Tyresö Kommun, Nynäshamns kommun samt Botkyrka kommun. Från och med den 1 januari 2019 ingår även Salems kommun. På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi granskat den gemensamma nämndens årsbokslut för räkenskapsåret 2020.

Överförmyndarnämndens gemensamma huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap samt förvaltarskap. Syftet med att utöva denna tillsyn är att förhindra att omyndiga, eller myndiga, personer som på egen hand inte kan ta tillvara sin rätt, missgynnas på ett ekonomiskt eller rättsligt sätt.

Verksamheten är fysiskt och organisatoriskt inrättad inom ramen för Haninge kommun vars anställda ingår som en enhet under kansliavdelningen (under kommunstyrelsen). Nämndens intäkter och kostnader ingår i Haninge kommuns redovisning, som ett eget kostnadsställe, och fakturering av kostnader sker till övriga fyra kommuner.

3. Syftet med granskningen

Granskningen syftar till att bedöma huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen, att årsbokslutet i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av nämndens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande bild avses bland annat:

- att intäkter och kostnader existerar och avser nämnden,
- att intäkter och kostnader värderats och klassificerats rätt,
- att nämndens samtliga intäkter och kostnader medtagits,
- att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

4. Granskningens omfattning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallagen, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet samt Haninge kommuns regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsbokslutet för Södertörns Överförmyndarnämnd omfattar verksamhetsberättelse samt resultaträkning. Granskningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av nämndens ekonomiska resultat och utveckling. Då nämndens räkenskaper hanteras i Haninge kommuns ekonomisystem har vår granskning skett parallellt med granskningen av Haninge kommuns årsbokslut. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

5. Kommentarer kring årsredovisningen

I likhet med tidigare år inleds nämndens årsredovisning med en övergripande beskrivning av viktiga händelser under året samt nämndens ansvarsområde. Därefter redogör nämnden för måluppfyllelse under året. I analysen presenteras nämndens sju mål, en övergripande bedömning samt en kommentar som beskriver grunden för den bedömning som gjorts. Nämndens bedömningar är enligt följande:

Målområde	Mål	Bedömning
Välmående kommuninvånare	Erbjuda snabb och korrekt service till ställföreträdare och nöjda huvudmän	Uppfyllt
Effektivitet, kvalitet och service	Nämnden ska hålla sin budget	Uppfyllt
	Rättssäker tillsyn	Delvis uppfyllt
	Bättre utbildning till ställföreträdare	Inte uppfyllt
	Erbjuda ställföreträdare e-tjänster	Delvis uppfyllt
Attraktiv arbetsgivare	Utveckla ledning, planering och interna utvecklingsmöjligheter	Uppfyllt
	Främja arbetshälsa hos medarbetare	Inte uppfyllt

Av sju mål bedömer SÖN att de uppfyller tre mål vilket är en försämring från 2019 då SÖN bedömdes uppfylla sex av sju mål. Bättre utbildningar till ställföreträdare bedöms som "inte uppfyllt" eftersom utbildningstillfällen har ställts in som följd av pandemin. Främja arbetshälsa hos medarbetare bedöms också som "inte uppfyllt" eftersom det under tidigare år har funnits en nedåtgående trend i självupplevd arbetsbelastning men i år ökade andelen som upplever för hög arbetsbelastning. Det uppges främst bero på att medarbetare upplevt det som svårt att arbeta på distans samt på grund av högre sjukfrånvaro bland medarbetare.

De målområden som SÖN utgår från stämmer inte överens med de målområden som fastställt av kommunfullmäktige i mål och budget för 2020. Målområdena härstammar från de mål som fastställdes av kommunfullmäktige i mål och budget för 2019.

Vår bedömning är att den bild som presenteras av verksamheten i allt väsentligt överensstämmer med den bild som förmedlats i revisionens dialog med nämnden samt att nämndens bedömning av målen förefaller rimlig. Bedömningarna grundas inte bara på intern uppföljning utan beaktar också enkätundersökning till ställföreträdare samt medarbetarundersökning.

Likt tidigare år framgår inget rörande arbetet kring struktur för och uppföljning av intern kontroll av årsredovisningen.

Slutligen omfattar årsredovisningen även avsnitt där det ekonomiska utfallet analyseras kort samt ett avsnitt där nämndens framtid och dess kommande utmaningar berörs. Antalet ensamkommande barn inom nämndens ansvarsområde uppges ha stabiliserats.

Vår bedömning – Nämndens årsredovisning bedöms ge en tillräcklig redogörelse för nämndens verksamhet under 2020. Nämnden uppvisar inte en lika god måluppfyllelse som under 2019 men det finns förklarliga orsaker till det förändrade utfallet. Det är fortsatt vår uppfattning att nämndens arbete med intern kontroll tydligare bör redovisas med tanke på nämndens särställning som gemensam nämnd där rutiner för intern kontroll skiljer sig mellan värdkommunen och övriga medverkande kommuner. Som tidigare påpekats är det vår uppfattning att dokumentet inte bör benämnas årsredovisning utan istället årsbokslut, eftersom utformningen inte är i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

6. Överförmyndarens finansiella resultat

Utfall 2020 (tkr)

	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse mot budget
Taxor och avgifter	17	0	17
Försäljning av verksamhet	29 040	29 042	-2
Intäkter	29 057	29 042	15
Lönekostnader	-22 446	-24 553	2 107
Övriga personalkostnader	-107	-318	211
Lokalkostnader	-1 044	-1 094	50
Övriga verksamhetskostnader	-3 475	-3 034	-441
Avskrivningar	-43	-43	0
Kostnader	-27 115	-29 042	1 927
Nettoreultat	1 942	0	1 942

6.1. Granskning av det ekonomiska utfallet

Med utgångspunkt i vår årliga väsentlighets- och riskanalys har vi granskat det ekonomiska utfallet av årsbokslutet för räkenskapsåret 2020. Analyser har genomförts avseende intäkter och kostnader jämfört mot föregående år och budget.

6.2. Intäkter

Årets intäkter uppgår till 29 057 tkr vilket resulterar i en mindre budgetavvikelse om 15 tkr. Under räkenskapsåret 2018 har nämnden erhållit 1 483 tkr i likvida medel från Migrationsverket. Detta har under år 2020 lyfts som en intäkt i redovisningen men har inte redovisats i årsredovisningen vilket medför att faktiska intäkter under 2020 uppgår till 30 540 tkr.

6.3. Kostnader

Nämndens kostnader uppgår sammantaget till 27 115 tkr och understiger nämndens budget med 1 927 tkr. Den stora avvikelsen hänför sig till att ensamkommande barn minskar snabbare än förväntat vilket resulterar i lägre kostnader. Under året har även flera medarbetare valt att vara delvis föräldralediga vilket har medfört en lägre kostnad än budgeterat.

Vår bedömning – Granskningen av intäkter har föranlett en väsentlig avvikelse mellan redovisningen och presentation i årsredovisningen då samtliga intäkter ej redovisas. Granskningen av kostnader har däremot inte föranlett några väsentliga noteringar. Under året förekommer budgetavvikelse för såväl intäkter som kostnader. Det är vår bedömning att verksamheten per balansdagen 2020-12-31 uppvisar ekonomisk balans.

7. Övriga noteringar

Nämnden följer i allt väsentligt Haninge kommuns struktur för intern kontroll. I årsredovisningen saknas dock en övergripande redogörelse för årets arbete och uppföljning av intern kontroll.

8. Slutsats

Vår uppfattning är att det finansiella utfallet för redovisade intäkter inte ger en rättvisande bild av verksamheten 2020. Vidare är vår uppfattning att nämndens verksamhetsberättelse, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av den gemensamma nämndens verksamhet under år 2020.

Stockholm 2021-04-28

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

Nina Högberg
Verksamhetsrevisor

Jeff Erics
Auktoriserad revisor